

здійснення узгодженої загальнонаціональної економічної політики (макрорівень економічної системи).

Таким чином, становлення державно-монополістичного капіталізму почалося в розвинутих країнах світу ще до Першої світової війни, завершилося на початку 50-х ХХ ст. Персоніфікаторами його є вищі чиновники державного апарату й вищі менеджери державних підприємств, установ і а організацій, з одного боку, представники фінансової олігархії – з іншого.

Список використаних джерел:

1. Корнійчук Л. Я. Історія економічних вчень: підручник / Л. Я. Корнійчук, Н. О. Тараненко, А. М. Поручник та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 320 с.
2. Шевченко О. О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: навч. посіб. / О. О. Шевченко. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 280 с.

Смішко А.В.

студент,

Національний університет державної податкової служби України

МІКРОЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМСТВА

Невід'ємною частиною будь-якої ринкової економічної системи є підприємство.

Його функції полягають у забезпеченні виробництва благ та послуг, необхідних для задоволення потреб споживачів. В реальному житті підприємства можуть мати різну організаційно-правову форму, різний розмір та обсяг наявного капіталу, поєднувати на одному підприємстві випуск різних товарів. В мікроекономіці використовується дещо спрощена модель підприємства, яка практично не враховує його розмір та зовсім не бере до уваги організаційно-правову форму. Дана модель розглядає підприємство, як ринково-виробничу систему, яка використовуючи певні фактори виробництва випускає товари та послуги. Вивчення такої моделі підприємства має дуже важливе значення для розуміння економічної сутності підприємства, як суб'єкта ринкових відносин, його основної мети діяльності та механізму формування доходів та витрат підприємства. Особливо розуміння даних процесів важливе в країнах, де ринкова економіка знаходиться в процесі свого становлення, оскільки тільки глибоке розуміння сутності і механізму функціонування підприємства дозволяє приймати в реальному житті ефективні господарські рішення.

На даний час в умовах кризової ситуації підприємство та його функціонування набуває все більшого значення. Джерело вирішення багатьох проблем сучасного бізнесу так чи інакше пов'язано з визначенням того, для чого існує підприємство як основна ланка народного господарства, як економічна організація.

Необхідно відмітити, що проблемам функціонування підприємства як ринково-виробничої системи присвячено багато досліджень в економічній

теорій. Зокрема необхідно відмітити таких вчених, як В. Леонт'єв, який ввів в обіг поняття «ресурси», Саймон, який отримав нобелівську премію за теорію поведінки фірми, А. Маршалл та Й. Шумпетер, які виділили фактор виробництва – «організація». Серед сучасних авторів заслуговують на увагу праці Р. Нуреева, А.О.Задої, Долана, Задорожної та інших вчених та практиків.

Під теорією (моделлю) підприємства в економічній літературі розуміють цілісну систему поглядів на сутність, поведінку і еволюцію підприємств тієї чи іншої групи; остання може бути сформована за географічною, часовою, галузевою ознаками, за розміром, за належністю до певної організаційно-правової форми, наявністю певної структури власності тощо. Оскільки кожне конкретне підприємство відноситься до різних груп, можна говорити про різні теорії навіть одного-єдиного підприємства [1].

Існує кілька основних концепцій підприємства, що описують причини його виникнення, діяльність, ліквідацію, а саме: еволюційна, підприємницька, контрактна, інституціональна, стратегічна, технологічна та інші. Їх особливістю є те, що, по-перше, кожна з них в основу основ ставить різні аспекти діяльності підприємства, і, по-друге, ці теоретичні «образи» у реальній дійсності мирно співіснують і виявляють себе на будь-якому підприємстві незалежно від його форми власності, галузевої приналежності, розмірів, організаційно-правової форми, ринкової орієнтації та інших класифікаційних ознак.

У мікроекономічній теорії головною метою діяльності підприємства вважається максимізація прибутку. Однак реально різні підприємства можуть ставити перед собою різні цілі залежно від інтересів економічних агентів: власників підприємства, менеджерів, власників акцій тощо. Так, для індивідуального власника невеликого підприємства за вибору між доходом і часом дозвілля метою може виступати максимізація корисності. Менеджери великих підприємств, що піклуються, насамперед, про зміцнення власного становища, можуть мати інші цілі, зокрема максимізацію продажу або максимізацію зростання підприємства, оскільки саме за цими показниками власники підприємства судять про ефективність діяльності менеджерів. Широко відома японська модель, за якої головною метою фірми є максимізація доданої вартості. Додана вартість обчислюється як різниця між витратами за визначений період і витратами на ресурси, придбані у зовнішніх постачальників. Вихідна філософія цієї моделі полягає у тому, що основна мета компанії – належна винагорода управлінців і рядових працівників [2].

Таким чином, концепції розглядають підприємство в певному аспекті. Деякі з них на сьогоднішній день є більш актуальними, а деякі вже пережили свій час. Натомість кожна із даних концепцій відіграють велику роль у функціонуванні підприємства та отриманні прибутку.

Список використаної літератури:

1. Глушук О.М. Формування теорії неплатоспроможності кризь призму теорії підприємств / Вісник ЖДТУ № 1(55) – 2011 – С. 46-49.
2. Горняк О.В. Інституціональна теорія фірми / О.В. Горняк // Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. – 2005. – Вип. 9. – С. 105-115.